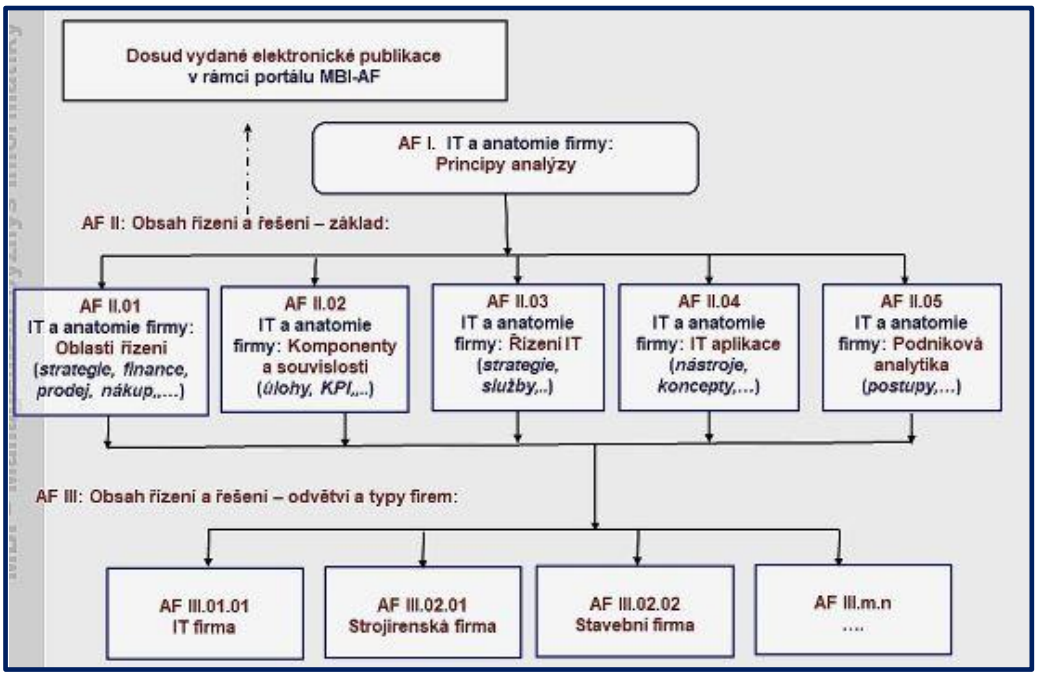
IT a anatomie firmy

(Principy a mapa portálu MBI-AF)

(pracovní dokument)

2026

<table>
<tr><td colspan="2">[1] Účel a principy portálu MBI-AF
(Účel portálu MBI-AF, hlavní principy, na kterých jsou postavené jednotlivé dokumenty.)</td></tr>
<tr><td colspan="2">[2] Elektronické publikace
(Publikace vydávané nakladatelstvím Professional Publishing)</td></tr>
<tr><td>[2.1] Základní publikace
(Principy, Oblasti a komponenty, Podniková analytika, Power BI, DAX, Microsoft Fabric, Řízení IT služeb)</td><td>[2.2] Strojírenství
(Strojírenská firma, Strojírenská analytika, IT v řízení strojírenské firmy)</td></tr>
<tr><td>[2.3] Retail
(IT a anatomie retailové firmy, IT a analytika retailové firmy)</td><td>[2.4] Samospráva
(IT a anatomie samosprávy, Analytika v řízení samosprávy)</td></tr>
<tr><td colspan="2">[3] Pracovní dokumenty
(Podklady pro řešení dílčích problémů a úloh a jsou uspořádány do 3 vrstev)</td></tr>
<tr><td colspan="2">[3.1] AF I. Analýza a analytické myšlení
(Analýza, Pracovní termíny)</td></tr>
<tr><td colspan="2">[3.2] AF II. Obsah řízení firem – základ
(Oblasti řízení, Komponenty řízení a jejich souvislosti, Řízení IT ve firmě, IT aplikace, nástroje, koncepty, postupy, Podniková analytika)</td></tr>
<tr><td colspan="2">[3.3] AF III. Obsah řízení firem podle odvětví a typů
(Navazují na dokumenty společného základu, tedy AF II, ovšem se zaměřením na vybraná odvětví ekonomiky (výroba, maloobchod atd)</td></tr>
<tr><td>[3.3.1] IT</td><td>[3.3.2] Výroba
(Strojírenství, Stavebnictví, Potravinářství)</td></tr>
<tr><td>[3.3.3] Obchod
(Maloobchod, Velkoobchod, Obchodní centra)</td><td>[3.3.4] Služby
(Logistické služby, Cestovní kanceláře, Hotely, Autoservisy, Leasingové služby, Autobusová doprava, Vodárenské služby, Restaurace)</td></tr>
<tr><td>[3.3.5] Finanční služby
(Banky, Pojišťovací společnosti)</td><td>[3.3.6] Řízení samosprávy</td></tr>
</table>

Obsah

1. Účel a principy portálu MBI-AF (https://mbi-af.cz) 5

2. Elektronické publikace 6

2.1 Základní publikace 6

2.2 Strojírenství 7

2.3 Retail 7

2.4 Samospráva 7

3. Pracovní dokumenty 8

3.1 AF I. Analýza a analytické myšlení 9

3.2 AF II. Obsah řízení firem – základ 10

3.3 AF III. Obsah řízení firem podle odvětví a typů 11

3.3.1 IT 12
3.3.2 Výroba: 12
3.3.3 Obchod: 13
3.3.4 Služby: 13
3.3.5 Finanční služby: 13
3.3.6 Řízení samosprávy 14

1. Účel a principy portálu MBI-AF (https://mbi-af.cz)

Účel a hlavní principy portálu MBI-AF lze vyjádřit v následujících bodech:

- Portál MBI-AF (***Management Business Informatiky – Anatomie Firmy***) má sloužit k posilování analytických schopností analytiků, manažerů, analytiků-vývojářů, případně i dalších rolí ***v řízení firmy a rozvoji IT.*** Jeho ***smyslem*** je tak sledovat byznys a IT v podstatných souvislostech, tj. zefektivnit kooperaci, zvýšit výkon analytických a manažerských týmů a posilovat kvalitu analytických řešení.
- ***Koncept*** je postavený na ***systému dokumentů***, které jsou podle potřeby vzájemně provázané a označuje se zde pracovním názvem „***IT a anatomie firmy***“.
- ***Dokumenty*** jsou dvojího typu:
  - ***Publikace***, vesměs vydávané jako ***elektronické*** v nakladatelství ***Professional Publishing*** se všemi publikačními náležitostmi (ISBN a další) a jejich účelem je podporovat studium.
  - ***Pracovní dokumenty***, které představují ***podklady*** pro řešení problémů a projektů, úloh, tedy jde o ***nabídku informací,*** nikoli „povinnou nebo doporučenou literatura“.
- Portál MBI-AF tedy není metodika, ale je koncipován především jako „***tréninkové hřiště pro analytiky a další role***“.
- ***Obsah*** je založený ***na vstupech*** zejména z projektů, z literatury, kooperacích s praxí.

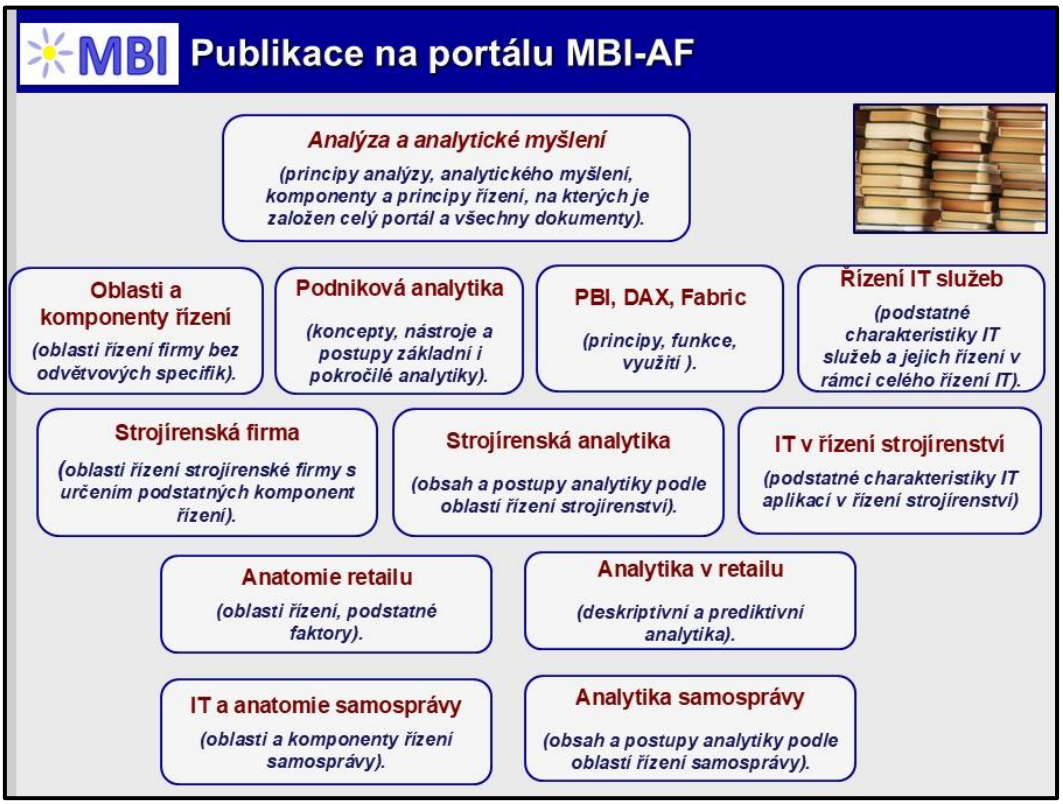
Uvedené principy se promítají do struktury portálu (Obrázek 1-1):

Obrázek 1-1: Základní struktura portálu MBI-AF

2. Elektronické publikace

Aktuální přehled publikací umístěných na MBI-AF představuje Obrázek 2-1:

Obrázek 2-1: Souhrnný přehled vydaných publikací (Professional Publishing)

Elektronické publikace se orientují na ***témata analýzy a návrhu informačních systémů*** s prioritním důrazem na obsah řízení firem, na řízení IT. Jsou vydávané nakladatelstvím ***Professional Publishing*** a jsou rozděleny do těchto skupin:

- ***Základní*** publikace, které se neváží k některému ze sektorů ekonomiky.
- Řízení ***výroby.***
- Řízení ***retailu***.
- Řízení ***samosprávy***.

2.1 Základní publikace

Základní publikace zahrnují texty, které se nevztahují k jednotlivým odvětvím, ale vytvářejí pro ně společný základ:

- ***IT a anatomie firmy (principy)*** [Principy]: Přehled a vymezení principů, na nichž jsou založeny všechny ostatní dokumenty na portálu MBI-AF
- ***Oblasti a komponenty řízení*** [Oblasti a komponenty]: Specifikace oblastí řízení firmy bez ohledu na odvětví a přehled komponent řízení.
- ***Podniková analytika*** [Podniková analytika]: Souhrnné vymezení hlavních principů a součástí podnikové analytiky, a to jak deskriptivní, tak prediktivní.

- ***Power BI, DAX, Microsoft Fabric*** [PBI_DAX]: Principy a možnosti využití tří velmi rozšířených a široce využívaných produktů společnosti Microsoft, to Power BI, DAX, Microsoft Fabric.
- ***Řízení IT služeb*** [Řízení služeb]: Specifikace obsahu a kategorizace IT služeb tvořících základ řízení IT ve firmách.

2.2 Strojírenství

Publikace vztahující se k výrobní firmě zahrnují následující texty:

- ***Strojírenská firma*** [Strojírenská firma]: Přehled obsahu a podstatných komponent podle oblastí řízení strojírenské firmy.
- ***Strojírenská analytika*** [Analytika strojírenství]: Principy a obsah deskriptivní a prediktivní analytiky podle oblastí řízení strojírenské firmy.
- ***IT v řízení strojírenské firmy*** [IT strojírenství]: IT aplikace a nástroje uplatňované v řízení strojírenských firem.

2.3 Retail

Publikace ve skupině pokrývají obsah řízení a analytiku retailových firem:

- ***IT a anatomie retailové firmy*** [Retail_Anatomie]: Přehled obsahu a podstatných komponent podle oblastí řízení maloobchodní, resp. retailové firmy.
- ***IT a analytika retailové firmy*** [Retail analytika]: Principy a obsah deskriptivní a prediktivní analytiky podle oblastí řízení maloobchodní, resp. retailové firmy.

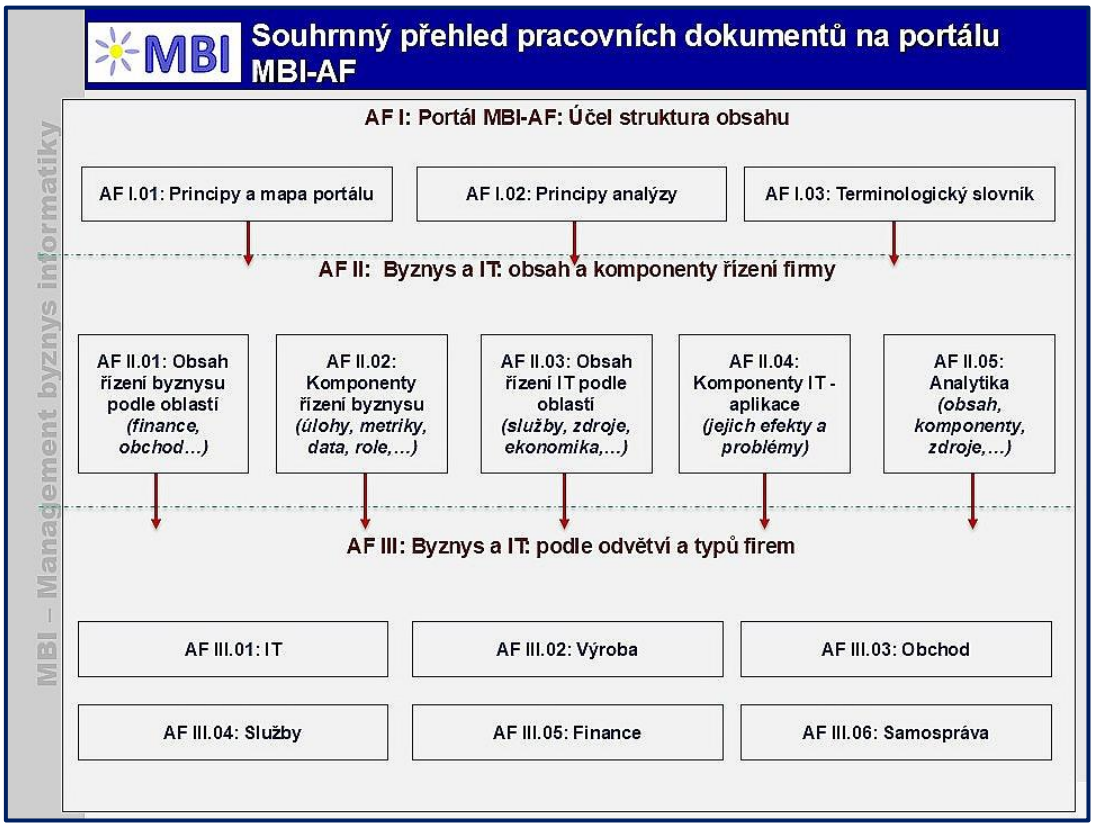
2.4 Samospráva

Publikace vztahující se k IT a anatomii samosprávy zahrnují následující texty:

- ***IT a anatomie samosprávy*** [Samospráva]: Přehled obsahu a podstatných komponent podle oblastí řízení orgánu samosprávy.
- ***Analytika v řízení samosprávy*** [Analytika samospráva]: Představuje principy a obsah zejména deskriptivní analytiky podle oblastí řízení orgánu samosprávy.

3. Pracovní dokumenty

Pracovní dokumenty se chápou výlučně jako ***podklad pro řešení dílčích problémů a úloh*** a jsou uspořádány do 3 vrstev (Obrázek 3-1):

Obrázek 3-1: Souhrnný přehled pracovních dokumentů

- [AF I: Principy analýzy]: ***Úroveň 1:***
  - Dokumenty na úrovni I vytvářejí ***společný základ pro všechny další dokumenty*** na portálu, tj kromě této mapy formulují hlavní principy, analýzy a analytického myšlení a pracovní terminologický slovník, tedy přehled dále používaných pojmů.
- [AF II: Firma základ]: ***Úroveň 2:***
  - Dokumenty na úrovni II ***pokrývají obsah řízení firmy***, komponenty řízení, obsah řízení IT ve firmě, funkce a charakteristiky různých typů IT aplikací a podstatné principy a součásti podnikové analytiky, zejména deskriptivní a prediktivní. Mají zobecněný charakter, ***bez specifik konkrétního ekonomického odvětví*** nebo typu firmy.
- [AF III: Odvětví]: ***Úroveň 3:***
  - Dokumenty na úrovni III vycházejí z obsahu dokumentů na úrovni I a II, ale ***s respektováním specifik prostředí v různých odvětvích***.

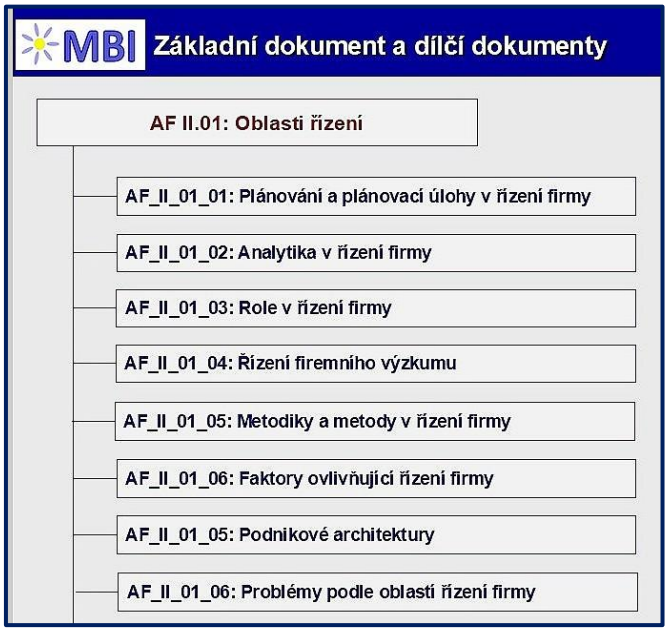
K pracovním dokumentům uvedeme ***několik poznámek***:

- Ve většině dokumentů je na počátku uvedena jejich ***mapa podle kapitol*** uvedených ***v hranatých závorkách***, např. [3]. U komplexnějších dokumentů jsou tyto mapy uvedeny i pro jednotlivé kapitoly.
- Dokumenty jsou strukturovány tak, že pro dané téma je jeden ***základní dokument***, který kromě názvu obsahuje i ***přehled dílčích dokumentů*** (Obrázek 3-2), vpravo je obvykle pro rychlou orientaci základní ***schéma dokumentu*** (po kliknutí se zvětší).

Obrázek 3-2: Příklad zobrazení základního dokumentu na portálu MBI-AF

- Příklad základního a dílčích dokumentů v návaznosti na předchozí příklad dokumentuje schématický Obrázek 3-3:

Obrázek 3-3: Příklad základního dokumentu a přiřazených dílčích dokumentů

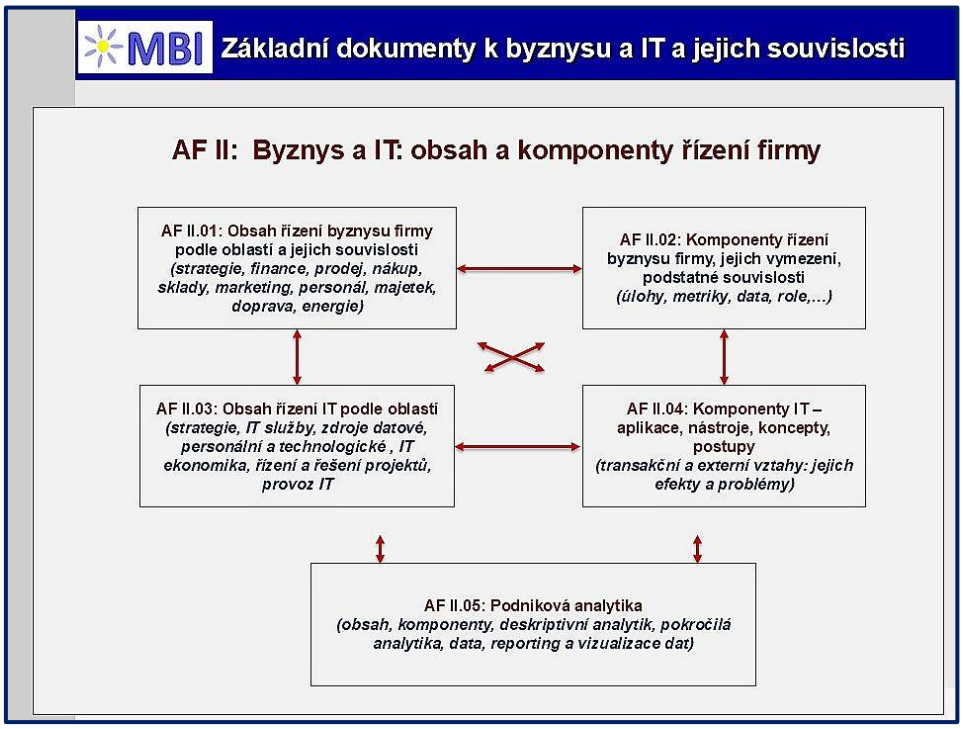
3.1 AF I. Analýza a analytické myšlení

Úroveň I obsahuje následující dokumenty:

- ***Analýza a analytické myšlení*** [Principy analýzy]: Definuje principy analýzy a obsahu analytického myšlení, tj. znalostí, zkušeností a dovedností jednotlivých rolí (analytiků, manažerů, vývojářů).
- ***Vymezení pracovních termínů*** [Pracovní termíny]: Přehled a vymezení jednotlivých pracovních termínů používaných v dalších dokumentech i mimo ně.

3.2 AF II. Obsah řízení firem – základ

Dále uvedené dokumenty vytvářejí společný základ „*IT a anatomie firmy*“, který je vstupem pro řešení úkolů v oblasti analýzy ***bez ohledu na odvětví*** nebo typy firem. Současně i vytváří ***podklad pro odvětvová řešení*** na úrovni AF III.

Obrázek 3-4: Přehled základních dokumentů bez vazby na odvětví

Pracovní dokumenty vztahující se k ***řízení byznysu a IT bez vztahu k odvětví*** ekonomiky představuje další přehled s tím, že k základnímu dokumentu jsou doplněny další dílčí dokumenty:

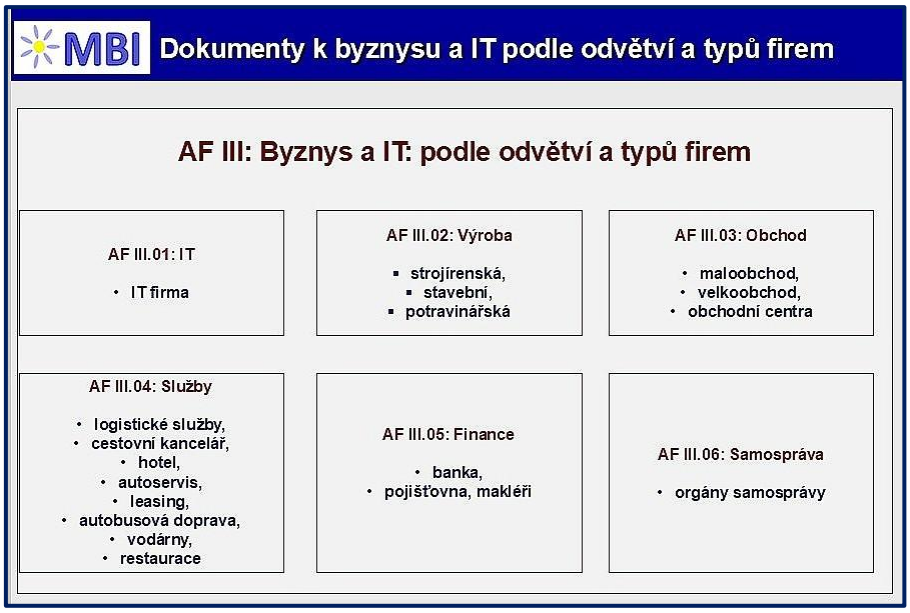
- ***Oblasti řízení*** [Oblasti řízení]: Vymezení obsahu řízení podle oblasti na základě jednotlivých komponent.
  - ***Plánování a prediktivní analytika v řízení firmy*** [Plánování a plánovací úlohy]: Principy plánovacích úloh a obsah prediktivní analytiky podle oblastí řízení firmy – funkce, cílové proměnné, prediktory.
  - ***Analytika v řízení firmy*** [Analytika firmy]: Obsah deskriptivní analytiky podle oblastí řízení firmy – funkce, ukazatelé, dimenze.
  - ***Role v řízení firmy*** [Role]: Role v řízení firmy, jejich funkční náplň a požadavky na znalosti a schopnosti.
  - ***Řízení firemního výzkumu*** [Firemní výzkum]: Obsah, metody a metriky v řízení výzkumu v rámci firem.
  - ***Metody a metodiky v řízení firmy*** [Metody]: Účel a obsah vybraných metod a metodik využívaných v řízení firmy.
  - ***Faktory ovlivňující řízení firmy, IT a řešení IT*** [Faktory]: Podstatné faktory ovlivňující řízení a řešení rozvoje firmy, např. firemní kultura.
  - ***Podnikové architektury*** [Podnikové architektury]: Hlavní charakteristiky podnikové architektury a jednotlivých rámců, např. TOGAF.
  - ***Řízení rizik*** [Řízení rizik]: Obsah a principy řízení a řešení rizik v řízení firmy.
  - ***Řízení a analytika údržby*** [Řízení údržby]: hlavní principy a obsah údržby zařízení, zejména ve výrobních firmách.
  - ***Logistika*** [Logistika]: Logistika zahrnující řízení skladů, řízení dopravy a řízení celých dodavatelských řetězců.

    - ***Finanční konsolidace*** [Konsolidace]: Principy, metody a standardy, např. IFRS ve finanční konsolidaci.

- ***Komponenty řízení a jejich souvislosti*** [Komponenty a souvislosti]: Komponenty řízení firmy, např. úlohy, data, metriky a jejich vzájemné souvislosti.
- ***Řízení IT ve firmě*** [Řízení IT]: Řízení IT ve firmě, např. IT strategie, řízení IT služeb, IT zdrojů.
    - ***IT analytika*** [IT analytika]: Obsah deskriptivní analytiky ve vztahu k řízení IT firmy – funkce, ukazatelé, dimenze.
    - ***Role v řízení a řešení IT*** [Role v IT]: IT role v řízení firmy, jejich funkční náplň a požadavky na znalosti.
    - ***Metody a metodiky v řízení a řešení IT*** [Metody v IT]: Obsah vybraných metod a metodik využívaných v řízení IT a řešení IT projektů firmy.
    - ***Plánování portfolia projektů*** [Plánování portfolia projektů]: Klíčová východiska od metod výběru, prioritizace a optimalizace projektů až po roli digitalizace, datové analytiky a umělé inteligence
    - ***Řízení datových zdrojů*** [Řízení datových zdrojů]: Specifické otázky a přístupy v řízení datových zdrojů, zejména datové katalogy, „data mash“, datové migrace.
    - ***Mikroslužby*** [Mikroslužby]: Uplatnění konceptu mikroslužeb v řešení IT projektů.
- ***IT aplikace, nástroje, koncepty, postupy*** [IT aplikace]: IT aplikace a nástroje v řízení firmy, např. ERP, CRM.
- ***Podniková analytika*** [Podniková analytika]: Principy, nástroje, přístupy podnikové analytiky, např. BI, SSBI.
    - ***Principy a postupy řešení SSBI a BI úloh*** [Postupy]: Principy a postupy řešení úloh na bázi BI a SSBI.
    - ***Power BI a Microsoft Fabric*** [Power BI]: Principy a možnosti využití Power BI pro řešení analytických úloh. Základní princi platformy Microsoft Fabric.
    - ***DAX, Data Analysis Expressions*** [DAX]: Principy a funkce jazyka DAX (Data Analysis Expressions) pro řešení analytických úloh.
    - ***Tvorba dashboardů*** [Dashboardy]: Klasifikace a postupy řešení dashboardů v analytických úlohách.
    - ***Prediktivní analytika*** [Prediktivní analytika]: Principy, funkce a nástroje prediktivní analytiky.
    - ***AI, Umělá inteligence*** [Umělá inteligence]: Pouze základní charakteristiky AI.
    - ***Migrace reportů:*** [Migrace reportů]: Problémy a možnosti řešení migrace reportů mezi prostředími.
    - ***dbt*** [dbt]: Funkce a možnosti využití platformy dbt pro řízení datových skladů.

3.3 AF III. Obsah řízení firem podle odvětví a typů

Texty ***na úrovni AF III*** navazují na dokumenty společného základu, tedy AF II, ovšem ***se zaměřením na vybraná odvětví ekonomiky*** (výroba, maloobchod atd.). Jde především o příklady různých firem. Jsou tak vesměs ***postaveny na reálných projektech*** a reálných firmách. Vzhledem k tomu, že na jejich řešení se podílí větší počet autorů s různými zdroji, jsou zde i při snaze o zachování společných principů určité rozdíly ve strukturách a podrobnosti textů.

Obrázek 3-5: Přehled odvětví a základních dokumentů

Pracovní dokumenty vztahující se k IT a anatomii firmy ***podle odvětví ekonomiky*** zahrnují následující skupiny dokumentů:

3.3.1 IT

- ***IT a anatomie IT firmy*** [IT firma]: Specifikace obsahu řízení IT firmy podle jednotlivých oblastí.
  - ***Faktory řízení IT firmy*** [IT: faktory]: Faktory ovlivňující řízení a řešení projektů rozvoje IT firmy, např. velikost firmy, kultura firmy, působnost firmy.
  - ***Analytika IT firmy*** [IT: analytika]: Vymezení obsahu analytických a plánovacích úloh v řízení IT firmy, tj. metriky, dimenze a datové zdroje.
  - ***Role v řízení IT firmy*** [IT: role]: Funkční náplň a požadavky na znalosti a schopnosti rolí v IT firmě.
  - ***IT v řízení IT firmy*** [IT: IT aplikace]: Charakteristiky IT aplikací pro řízení IT firmy, jejich pozitiva a problémy.
  - ***Metody a metodiky řízení IT firmy*** [IT: metody]: Metody strategického a finančního řízení firmy, metody řízení IT.

3.3.2 Výroba:

- ***IT a anatomie strojírenské firmy*** [Strojírenská firma]: Klasifikace strojírenských firem, specifikace obsahu řízení firmy podle jednotlivých oblastí.
  - ***Faktory řízení strojírenské firmy*** [Strojírenství: Faktory]: Faktory ovlivňující řízení a řešení projektů rozvoje strojírenské firmy, např. výrobní technologie, kultura firmy, úroveň řízení IT.
  - ***Analytika strojírenské firmy*** [Strojírenství: Analytika]: Vymezení obsahu analytických úloh v řízení strojírenské firmy, tj. funkce, metriky, dimenze a datové zdroje.
  - ***Role v řízení strojírenské firmy*** [Strojírenství: Role]: Funkční náplň a požadavky na znalosti a schopnosti rolí ve strojírenské firmě, např. výrobní manažer, technolog, konstruktér.
  - ***IT v řízení strojírenské firmy*** [Strojírenství: IT Aplikace]: Charakteristiky IT aplikací pro řízení strojírenské firmy, např. ETP, MES, WMS, jejich pozitiva a problémy.
  - ***Metody řízení strojírenské firmy*** [Strojírenství: Metody]: Metody strategického, finančního řízení, řízení provozu, metody řízení IT.

- ***Plánování a prediktivní analytika: strojírenství*** [Strojírenství: Plánování]: Principy plánovacích úloh a obsah prediktivní analytiky podle oblastí řízení strojírenské firmy – funkce, cílové proměnné, prediktory.
- ***Big Data ve strojírenské firmě*** [Strojírenství: Big Data]: Metody optimalizace zpracování velkých výrobních dat s důrazem na dva aspekty – snížení objemu přenášených a ukládaných dat a omezení nákladů.
- ***Reportingové BI řešení pro plánování výrobních kapacit v závodech*** [Strojírenství: Reporting]: Konstrukce obecného řešení architektury reportingu kapacit ve výrobních závodech.

- ***IT a anatomie stavební firmy*** [Stavební firma]: Vymezení obsahu řízení stavební firmy a základ analytiky ve stavební firmě.
- ***IT a anatomie potravinářské firmy*** [Potravinářská firma]: Vymezení hlavního obsahu řízení potravinářské firmy.

3.3.3 Obchod:

- ***IT a anatomie retailové firmy*** [Maloobchodní firma]: Vymezení obsahu jak jednotlivých oblastí řízení a základní analytiky maloobchodu.
  - ***IT a analytika retailové firmy*** [Maloobchodní analytika]: Obsah, možnosti a přístupy k analytice retailové firmy se zaměřením zejména na deskriptivní a prediktivní analytiku.
- ***IT a anatomie velkoobchodní firmy*** [Velkoobchodní firma]: Vymezení obsahu jednotlivých oblastí řízení a základní analytiky velkoobchodu.
- ***IT a anatomie obchodních center*** [Obchodní centra]: Vymezení specifických charakteristik řízení obchodních center, včetně analytiky.

3.3.4 Služby:

- ***IT a anatomie logistických služeb*** [Logistické služby]: Vymezení obsahu řízení firmy poskytující služby v oblasti doručování zásilek, balíků, psaní.
- ***IT a anatomie cestovní kanceláře*** [Cestovní kancelář]: Vymezení všech standardních oblastí řízení cestovní kanceláře a několika zcela specifických, včetně základní analytiky.
- ***IT a anatomie hotelu*** [Hotel]: Vymezení všech oblastí řízení hotelu, zejména jeho provozu, včetně základní analytiky.
- ***IT a anatomie autoservisu*** [Autoservis]: Vymezení oblastí řízení autoservisu a vymezení řízení jeho provozu.
- ***IT a anatomie leasingové firmy*** [Leasingové služby]: Vymezení oblastí řízení leasingové společnosti a zejména řízení leasingu.
- ***IT a anatomie firmy v autobusové dopravě*** [Autobusová doprava]: Celková charakteristika menší firmy zaměřené na linkovou autobusovou dopravu.
- ***IT a anatomie vodárenské firmy*** [Vodárenské služby]: Vymezení obsahu řízení ve vodárenských společnostech zajišťujících distribuci a dodávky vody.
- ***IT a anatomie řízení restaurace*** [Restaurace]: Základní informace o obsahu řízení a řešení informačního systému restauracích.

3.3.5 Finanční služby:

- ***IT a anatomie banky*** [Banka]: Základní přehled o obsahu a funkcích podle jednotlivých oblastí řízení banky.
  - ***Akviziční kampaně v bankovnictví*** Soubor komunikačních a prodejních aktivit obchodní banky, jehož cílem je získat nové klienty sjednáním nového běžného účtu.
- ***IT a anatomie pojišťovací společnosti*** [Pojišťovna, zprostředkovatelé]: Dokument nepokrývá celé řízení pojišťovny, ale výlučně řízení zprostředkovatelů.

3.3.6 Řízení samosprávy

- ***IT a anatomie samosprávy*** [Samospráva]: Základní přehled o řízení orgánu samosprávy podle jednotlivých oblastí řízení, a to na základě vybraných komponent řízení.
    - ***Analytika v řízení samosprávy*** [Samospráva: analytika]: Vymezení obsahu analytických úloh na úrovni deskriptivní a následně prediktivní analytiky.